ଅଧ୍ୟାୟ-III

ଓଡିଶାରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ଅଧ୍ୟାୟ -III

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍

ଓଡିଶାରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନ ଅଧିନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

3.1 ଉପକ୍ରମ

ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକ ମାଧମରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡିକର ବିକାଶ କରି ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ମୂଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗାଇବା ସହିତ ଅବିରତ ଉପଯୁକ୍ତ ଜୀବନ ଶୈଳୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା, ସ୍ୱଚ୍ଛ ତଥା ସହନୀୟ ପରିବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାର ଜୁନ 2015ରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନ (ଏସ୍‌ସିଏମ୍) ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଏକ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରୟୋଜିତ ଯୋଜନା (ସିଏସ୍‌ଏସ୍) ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଭାରତ ସରକାର ବର୍ଷକୁ 100 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକାରରେ 500 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ସମାନ ପରିମାଣର ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର, ରାଜ୍ୟ/ୟୁଏଲ୍‌ବି ପ୍ରଦାନ କରିବେ। ଏହି ମିଶନ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2015-16ରୁ 2019-20 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ସହିତ 100ଟି ସହରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା। ଏହି ଅବଧିକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2021ରେ ଜୁନ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା। ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭିତ୍ତିକ ବିକାଶ (ଏବିଡି)ର ଉପାଦାନଗୁଡିକ ହେଉଛି ସହରର ଉନ୍ନତି (ରେଟ୍ରୋଫିଟିଂ), ସହରର ନବୀକରଣ (ପୁନର୍ବିକାଶ) ଏବଂ ସହର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ (ଗ୍ରୀନଫିଲ୍ଡ ବିକାଶ)। ଏହା ସହିତ ସର୍ବ ସହର ପଦକ୍ଷେପ ବାବଦରେ ସହରର ଏକ ବୃହତ ଅଂଶକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା। ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ବିକାଶ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ମୂଳ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ସହିତ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାର ଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ:

- ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜଳ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଗୁଣାତ୍ମକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା;
- ସ୍ମାର୍ଟ ମିଟର ସହିତ ସୁନିଶ୍ଚିତ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ;
- ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ତଥା ବର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଶକ୍ତିରେ ରୂପାନ୍ତରଣ;
- ଦକ୍ଷ ସହରୀ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ସାର୍ବଜନିନ ପରିବହନ ସହିତ ସ୍ମାର୍ଟ ପାର୍କିଂ;
- ଗରିବଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଲଭ ଗୃହ;
- ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ଟେଲିମେଡିସିନ୍ ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହ;
- ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ସେବା ବିତରଣ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଆଇଟି ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲାଇଜେସନ୍ ଇତ୍ୟାଦି; ଏବଂ
- ସହନୀୟ ପରିବେଶ ।

ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ (ଏସ୍‌ସିପି) ଉପରେ ଆଧାର କରି ଦୁଇଟି ସହର ଯଥା:- ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ରାଉରକେଲାକୁ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନ ଅଧିନରେ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ/ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016ରେ ଗୃହ ଏବଂ ନଗର ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ (ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ) ମନୋନୀତ କରିଥିଲା। ଏସ୍‌ସିପିର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ନିମିତ୍ତ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକରିବାର ସ୍ୱାଧିନତା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ସ୍ୱାୟତ୍ତତା ପାଇଁ ୟୁଏଲ୍‌ବି ଅଧିନରୁ ବାହାରେ ଦୁଇଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କମ୍ପାନୀ (ଏସ୍‌ପିଭି) ଗଠନ କରିବା ସକାଶେ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା। ତଦନୁସାରେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ପିଭି କମ୍ପାନୀ, ଯଥା: ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ (ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍) ଏବଂ ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ (ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍), କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାକ୍ରମେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଓ ଡିସେମ୍ବର 2016ରେ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଯୋଜନା, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଅନୁମୋଦନ, ପରିଚାଳନା, ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ଏବଂ

ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପାଇଁ ସରକାରୀ ଅବଦାନ କେବଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଲାଭ ହେବ। ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗ, ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ, ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗୀତା (ପିପିପି), ଟର୍ଣ୍ଣକି ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରବାହ ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କରାଯିବାର ଥିଲା। ଏସ୍‌ପିଭି କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଅଂଶଧନ ଗୃହ ଏବଂ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ (ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡି), ସହରୀ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା[35] ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ[36] ମଧ୍ୟରେ ଯଥାକ୍ରମେ 45:45:10 ଅନୁପାତରେ ଅଛି। ଏସ୍‌ପିଭି ଦୁଇଟିର ସାଂଗଠନିକ ସଂରଚନା ନିମ୍ନମତେ ଦିଆଯାଇଛି:

ଚାର୍ଟ 3.1: ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ସାଙ୍ଗଠନିକ ସଂରଚନା

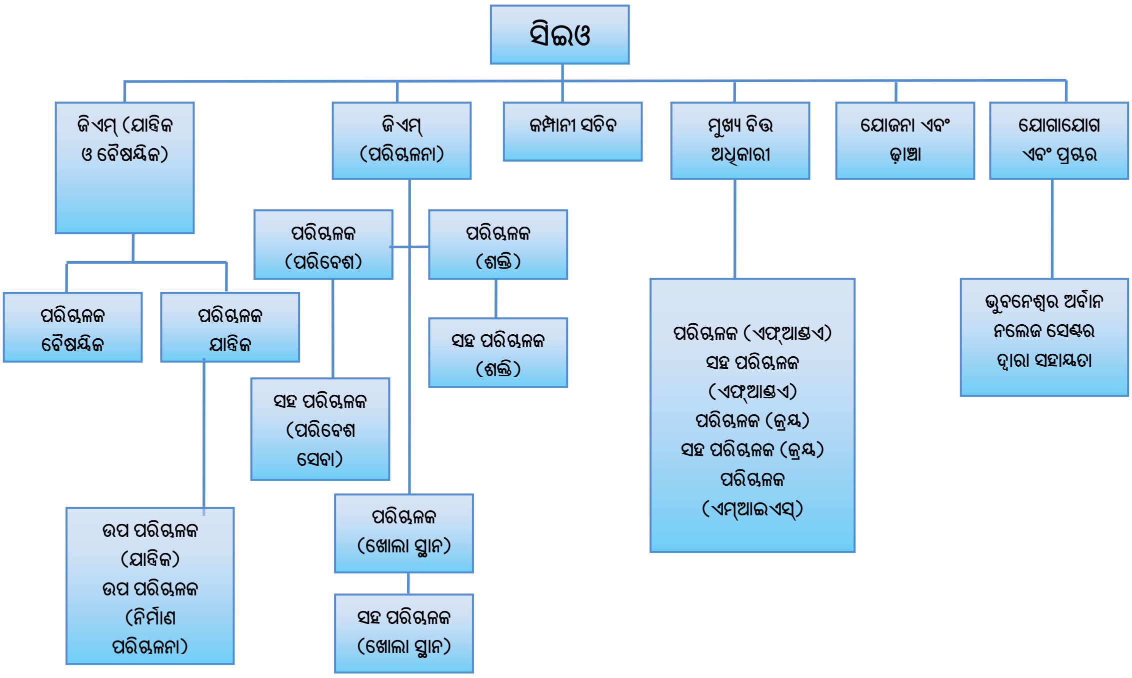

ଚାର୍ଟ 3.2: ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ସାଙ୍ଗଠନିକ ସଂରଚନା

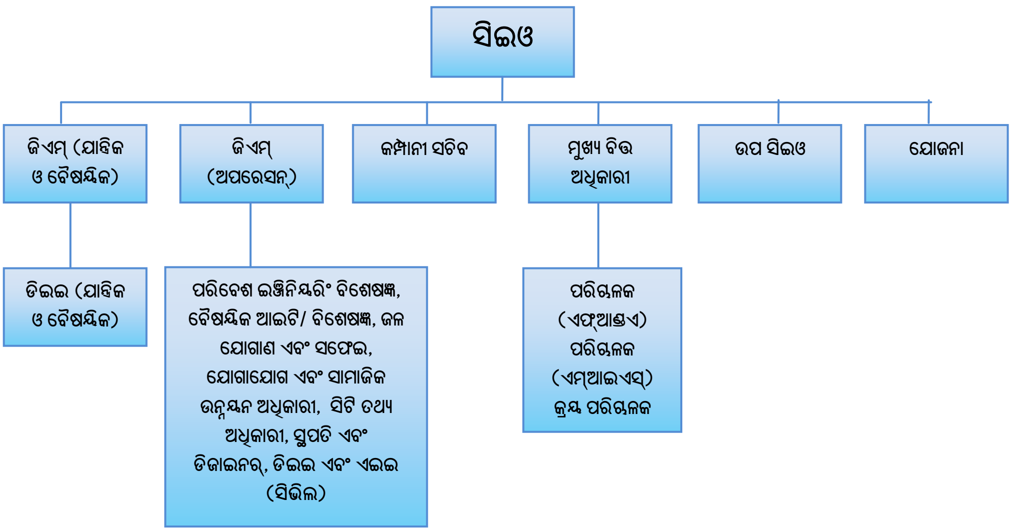

35 ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାନଗର ନିଗମ ଏବଂ ରାଉରକେଲା ମହାନଗର ନିଗମ

36 ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ରାଉରକେଲା ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ

3.2 ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ:

- ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବିସ୍ତୃତ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରଖିବା;
- ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା; ଏବଂ
- ମିଶନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସଂକ୍ରିୟାର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସଂକ୍ରିୟା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରିବା।

3.3 ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକର ସଫଳତାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡିକ ହେଲା: (i) ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ନିୟମାବଳୀ (ii) ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ମାନାଦର୍ଶ ଏବଂ ମାନଦଣ୍ଡ (iii) ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ (iv) କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମ, ବିତ୍ତ ନିୟମ ଏବଂ ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତି (v) ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଏସ୍‌ପିଭିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଉପଦେଶ ଏବଂ (vi) ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଟିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଅଗ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ।

3.4 ସମୀକ୍ଷା ପରିସର

ବିସ୍ତୃତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମଇ 2022ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17ରୁ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା। ଏହି ସମୀକ୍ଷାରେ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକର ସାମଗ୍ରିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ସମୀକ୍ଷାର ଅବଧି କାଳ ମଧ୍ୟରେ ନଥି ଏବଂ ଦେଣନେଣଗୁଡିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପରୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା।

3.5 ସମୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି

ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମୀକ୍ଷାର ପଦ୍ଧତିଗୁଡିକ ହେଲା ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ହସ୍ତାନ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସୂଚନାର ବିଶ୍ଳେଷଣ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସଭା/କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଟିପ୍ପଣୀଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚ ସହିତ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ (ଡିପିଆର), ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ପ୍ରସ୍ତାବ/ଆକଳନ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦର ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଅଟକଳ; ସମିତି ଏବଂ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ, ପ୍ରକଳ୍ପର ଟେଣ୍ଡର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ, ଭୌତିକ ଏବଂ ବିତ୍ତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ସଫଳତା, ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ନଥି, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ମିଳିତ ଯାଞ୍ଚ, ପ୍ରକଳ୍ପର ସମାପ୍ତ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ/ଅନ୍ୟ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ସହିତ ପତ୍ର ବିନିମୟ।

ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ (ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡି)ଙ୍କ ସହିତ ଏକ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସମୀକ୍ଷା ପରିସର, ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ, ମାନଦଣ୍ଡ, ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ସେହିଭଳି ସମୀକ୍ଷାର ସମାପ୍ତି ପରେ 22 ମାର୍ଚ୍ଚ 2023ରେ ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ, ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡି ବିଭାଗ, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସମୀକ୍ଷାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା। ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଯଥାବିଧି ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

3.6 ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

3.6.1 ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାନଗର ନିଗମ (ବିଏମ୍‌ସି) ଏବଂ ରାଉରକେଲା ମହାନଗର ନିଗମ (ଆର୍‌ଏମ୍‌ସି) ସେମାନଙ୍କର ଏସ୍‌ସିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଅଭିଳାଷ ସ୍ତର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲା। ଭିତ୍ତିଭୂମିର ନବୀକରଣ ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ପ୍ରୟୋଗଗୁଡିକ ପାଇଁ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହର ଯୋଜନା ଏବଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳଗୁଡିକ ପାଇଁ ମାନସଚିତ୍ର ଏବଂ ଯୋଜନା ଏସ୍‌ସିପିରେ ରହିବା ଉଚିତ। ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏସ୍‌ସିପି 57ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାର ପ୍ରାକ୍‌କଳନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ 4,537 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା (ଯେଉଁଥିରେ 56ଟି କ୍ଷେତ୍ରଭିତ୍ତିକ ବିକାଶ[37] (ଏବିଡି) ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 4,095 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସର୍ବସହର[38] ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 442 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା)। ସେହିପରି, ରାଉରକେଲା ଏସ୍‌ସିପି 31ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରାକ୍‌କଳନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ 2,571.27 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଯେଉଁଥିରେ 30ଟି ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 1,702.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସର୍ବସହର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 869.03 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରହିଥିଲା। ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ପିଭି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରି କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଚାର୍ଟ 3.3ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

ଚାର୍ଟ **3.3**: ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ବାସ୍ତବିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

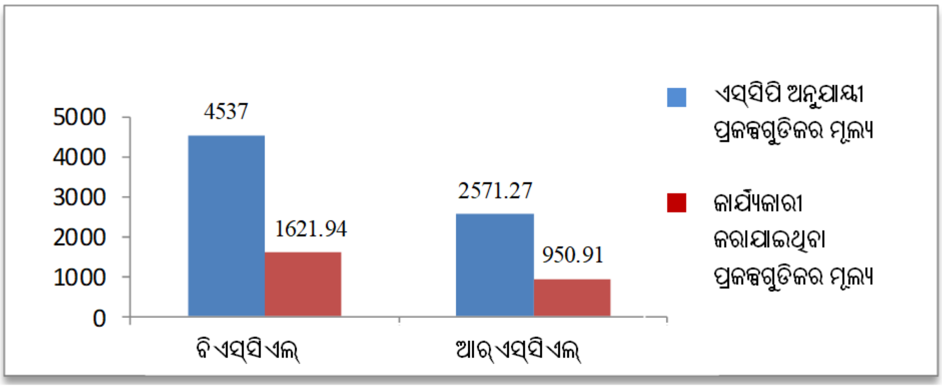

(ଉତ୍ସ: ଅନୁମୋଦିତ ଏସ୍‌ସିପି ଏବଂ ଏସ୍‌ପିଭି ତଥ୍ୟ)

ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ ନିଜ ଏସ୍‌ସିପି ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 36 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 37 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2022) ।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ପାଣ୍ଠିର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଛି। ସମସ୍ତ ବିଭାଗକୁ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ବଳକୁ ଜମା କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବିତ୍ତୀୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ପାଣ୍ଠି ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତରରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ

[37] ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସ୍ମାର୍ଟ ପ୍ରୟୋଗ/ସମାଧାନ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁଶଳ ଓ ବାସୋପଯୋଗୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଚିହ୍ନିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସହରର ଉନ୍ନତି (ରେଟ୍ରୋଫିଟିଂ), ସହର ନବୀକରଣ (ପୁନଃବିକାଶ) ଏବଂ ସହର ବିସ୍ତାର (ଗ୍ରୀନଫିଲ୍ଡ)କୁ ନେଇ ଏବିଡି ଗଠିତ

[38] ସର୍ବ ସହର ବିକାଶ ହେଉଛି ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକୁ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୈଷୟିକ ସୂଚନା ଏବଂ ତଥ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟବହାର କରି, ଭିତ୍ତିଭୂମିକୁ ଏବଂ ସେବାଗୁଡିକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା

ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.6.2.4 ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡିକୁ ସମୟୋଚିତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରିବା ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକ ଦାୟୀ ଥିଲେ।

3.6.2 ଯୋଜନା

ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍‌ସିପିଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିବା, ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବା, ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଏସ୍‌ସିପିରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପାଇଁ 4,537 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପାଇଁ 2,571 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକଳ୍ପ ରହିଥିଲା। ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଠିଗୁଡିକ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 2,578 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 334 କୋଟି ଟଙ୍କା ପିପିପି ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବାର ଥିଲା। ତଥାପି, ଏହି ଉତ୍ସଗୁଡିକରୁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ କୌଣସି ଯୋଜନା କରାଯାଇନାହିଁ। ଫଳସ୍ୱରୂପ, 7,108 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରତିବଦଳରେ ଏସ୍‌ପିଭିମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ 1,817 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ। ଶେଷରେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ସେମାନଙ୍କର ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ବାଦ ଦେଇ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆକାରକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଅଛି:

ସାରଣୀ 3.1: ମୂଳତଃ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ତୁଳନା

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍		ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍	
	ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
ମୂଳ ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ	56	4,095.00	30	1,702.24
ମୂଳ ସର୍ବ ସହର ପ୍ରକଳ୍ପ	01	442.00	01	869.03
ମୋଟ	**57**	**4,537.00**	**31**	**2,571.27**
ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ	33	939.85	59	844.49
ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସର୍ବ ସହର ପ୍ରକଳ୍ପ	4	682.09	01	106.42
ମୋଟ	**37**	**1,621.94**	**60**	**950.91**

(ଉତ୍ସ: ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟାରେ 41 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଛି। ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯଦିଓ ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା 30ରୁ 59କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ତତ୍‌ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ 1,702.24 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 844.49 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଅର୍ଥାତ 50 ପ୍ରତିଶତ)କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଛୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ[39] ଯାହା କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିଲା, ସେଗୁଡିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 3.6.2.4ରେ ଏହି ଦିଗକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ପାଣ୍ଠି, ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ହୋଇନଥିବା ଜମି ଇତ୍ୟାଦି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ଘଟିଛି। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ସହିତ ଜଡିତ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକର ଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଯୋଜନା ଅଭାବର ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା:

39 ଡ୍ରୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କୀଟନାଶକ ଛିଞ୍ଚିବା (5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ରାଉରକେଲା ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଲାଇନ୍ ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ (1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ସହର ବସମାନଙ୍କରେ ଜିପିଏସ୍ ସ୍ଥାପନା (6 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), କମ୍ପ୍ୟୁଟର ହାର୍ଡୱେର ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ (18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ନେତାଜୀ ସୁବାଷ ପାର୍କକୁ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ (3 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ଶିଶୁ ଖାଇବା ଏବଂ ଡାଏପର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ୟୁନିଟ୍ (6 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଇତ୍ୟାଦି।

3.6.2.1 ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଅଣଯୋଜନା କ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା 3.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଡିସେମ୍ବର 2017ରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ[40] ପାଇଁ ମେସର୍ସ ହନିୱେଲ ଅଟୋମେସନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏଚ୍ଏଆଇଏଲ୍) ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଥିଲା, ଯାହାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ଅର୍ଥାତ ସମସ୍ତ ତନ୍ତ୍ରଗୁଡିକ ଜାନୁଆରୀ 2020 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା। ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ (ବିଭାଗ-5 ବୈଷୟିକ ଆବଶ୍ୟକତା), ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ଯେ (i) ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ମୌଳିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯଥା ଶକ୍ତି, ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ଅଧିକାର ଯୋଗାଇବା, (ii) ବାହ୍ୟ ଅନୁମତି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ (iii) ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ତରଫରୁ ଆବଶ୍ୟକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାର ସହିତ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରିବା। ପୁନଶ୍ଚ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ମାନକ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି (ଏସ୍ଓପି) ଅନୁଯାୟୀ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସମୟରେ, ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରିକ ସମନ୍ୱୟ ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କମିଟି (ପିଆଇସି) ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଥିଲା।

ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ଠାରୁ ପ୍ରେରଣ ନିକାସ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅନେକ ଉପକରଣ ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ଡିସେମ୍ବର 2018 ମଧ୍ୟରେ ଏଜେନ୍ସି ନିକାସ କରିଥିଲା। ଏହି ଉପକରଣଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡିକର ସଂସ୍ଥାପନ ଅନ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିବା ସିଭିଲ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସମାପ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା। ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭୂମି ନଯୋଗାଇବା, ପଥର ଅଧିକାର/ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣର ଅସୁବିଧା, କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତିଗୁଡିକ ଚୂଡାନ୍ତ ହୋଇନଥିବାରୁ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା, ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଟ୍ରାଫିକ କାଉଣ୍ଟର ଏବଂ କ୍ଲାସିଫାୟର, ସିଟି ୱାଇଡ୍ ୱାଇ-ଫାଇ ସିଷ୍ଟମ, କମାଣ୍ଡ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ର, ସ୍ମାର୍ଟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏବଂ ଘଟଣା ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ, ସ୍ମାର୍ଟ ଟ୍ରାକିଂ ସିଷ୍ଟମ ଏବଂ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଣ ସରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସ୍ଥାପନ ହୋଇନାହିଁ। ଯୋଗାଯାଇଥିବା ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ 3.09 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମୂଲ୍ୟର 30 ପ୍ରତିଶତ) ଏଜେନ୍ସିକୁ ଡିସେମ୍ବର 2018 ସୁଦ୍ଧା ପୈଠ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସେଗୁଡିକ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉପକରଣଗୁଡିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଲା। ତେଣୁ, ଚୁକ୍ତିନାମାର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧା ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସହରବାସୀ ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନର ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିନିଯୋଗ ଖର୍ଚ୍ଚ ତିନିବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରର୍ଥକ ରହିଲା ଫଳସ୍ୱରୂପ 0.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ବାବଦରେ କ୍ଷତି ହେଲା (5.30 ପ୍ରତିଶତ[41] ହାରରେ ଜୁନ୍ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)।

ସରକାର ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କିଛି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ସହିତ ସମନ୍ୱୟରେ ବିଫଳତା ହେତୁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏଚ୍ଏଆଇଏଲ୍‌କୁ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଅଭିଳଷିତ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରି ନାହିଁ।

3.6.2.2 ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 27.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମିଶନର ଅବଧି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଥିଲା ଯଥା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2015-16ରୁ 2019-20। ରାଉରକେଲା ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏସ୍‌ସିପି ଡିସେମ୍ବର 2015ରେ ଏମ୍ଓଏଚ୍‌ୟୁଏକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା। ଏସ୍‌ସିପି ଉପରେ ଆଧାର କରି ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଭାବରେ ବିକଶିତ ହେବା ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016ରେ

[40] ସିଟି ୱାଇଡ୍ ୱାଇଫାଇ ସିଷ୍ଟମ, ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଟ୍ରାଫିକ କାଉଣ୍ଟର ଏବଂ କ୍ଲାସିଫାୟର, ସ୍ମାର୍ଟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏବଂ ଘଟଣା ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ ଇତ୍ୟାଦି।

[41] ଡିସେମ୍ବର 2018ରୁ ଜୁନ୍ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ବିଆଇର ସର୍ବନିମ୍ନ ଜମା ସୁଧ ହାର

ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲା। ତଦନୁସାରେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର 2016ରେ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌କୁ ଏକ ଏସ୍‌ପିଭି କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ବୈଷୟିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କରି ଠିକ ସମୟରେ ସମାପ୍ତ କରିବା ଏସ୍‌ପିଭିର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ 23 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017ରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିବା ଚତୁର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକରେ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍, ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥିଲା। ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କେବଳ 13ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଛି। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, 47ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21 ଏବଂ 2021-22ରେ ଜାରି କରିଥିଲା। ଯେହେତୁ ମିଶନ 2015-16ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରି ହେବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ମିଶନ ଅବଧିର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌କୁ ଜିଏସ୍‌ଟି ବାବଦରେ 27.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡିଲା କାରଣ ଜିଏସ୍‌ଟିର ହାର 1 ଜାନୁଆରୀ 2022ରେ 12ରୁ 18 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଯଦିଓ କୋଭିଡ-19 ମହାମାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା, ତଥାପି କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନଗୁଡିକ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ନିଷ୍ପାଦିତ ହେଉଥିଲା। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କୋଭିଡ-19 ମହାମାରୀର ପ୍ରଭାବ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21 ଏବଂ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ 47ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ଡିସେମ୍ବର 2016ରେ ଏସ୍‌ପିଭି ଆରମ୍ଭ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କେବଳ 13ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ (22 ପ୍ରତିଶତ) ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ, 2016ରେ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ଅନୁମୋଦନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ଠିକ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା 27.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନାଗରିକମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ।

3.6.2.3 କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସରକୁ ଚୂଡାନ୍ତ ଏବଂ ସମକାଳୀନ ନକରି ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ନିୟୋଜନ

(i) 22ଟି ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016ରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ 23.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଏକ ପରାମର୍ଶଦାତା ଚୁକ୍ତି ଇଗିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କନ୍‌ସଲଟିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍ (ଇଜିଆଇଏସ୍)କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ଚୁକ୍ତିନାମା ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଯଥା: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟକ ଟିମ୍ ପାରିଶ୍ରମିକ ବାବଦରେ 6.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ଆଧାରିତ ବିତରଣ ବାବଦରେ 16.31 କୋଟି ଟଙ୍କା। ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା, 22ଟି ଏବିଡି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ସାତୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (32 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପରିସରରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ବାକି 13ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନାହିଁ। ସେହି ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିବା/କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ନଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ମାର୍ଟ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା, ଜଳ ପୁନଃବ୍ୟବହାର ଏବଂ ବିକେନ୍ଦ୍ରିକରଣ ଏସ୍‌ଟିପି ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ସହରର ଜୀବନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଜରୁରୀ ଥିଲା। ଅଥଚ, ପରାମର୍ଶଦାତା ଏହି 22ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ[42] କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ 4.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହିପରି, ଏହି 13ଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ[43] ବାଦ ଦେବା ଦ୍ୱାରା, ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ

[42] ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ରିପୋର୍ଟ, ସ୍ଥିତି ବିଶ୍ଳେଷଣ, ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଡିପିଆର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଇତ୍ୟାଦି

[43] ସହର ଗ୍ୟାସ, 24x7 ଜଳ ଯୋଗାଣ, ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ, ୟୁଆରବିଏସ୍, ଜଳ ପୁନର୍ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକଳ୍ପ, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବିଶୋଧନ କାରଖାନା, ମାଟିତଳ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ତାର ବିଛାଇବା, ସହର ଫାଇବର, ସ୍ମାର୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତ ମିଟର, ସ୍ମାର୍ଟ ଜଳ ମିଟର, ସ୍ମାର୍ଟ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା, ସାଇକେଲ ରାଜପଥ, ଜନପଥ ଗୃହ ପ୍ରକଳ୍ପ

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 2.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇନଥିଲା ବେଳେ ସହରବାସୀ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ଲାଭ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରହିଥିଲେ।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ଯେପରିକି ପାଣି ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା, ଅନଧିକାର ମୁକ୍ତ ଜମି, ଆଇନଗତ ସମସ୍ୟା, ଜଙ୍ଗଲ ମଞ୍ଜୁରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଏହି ବାଦ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ, ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ଚୟନରେ ଦୁର୍ବଳ ଯୋଜନାକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ମାତ୍ର 32 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା। ଅଧିକନ୍ତୁ, ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ ପୁରାତନ ପରାମର୍ଶଦାତା ରିପୋର୍ଟଗୁଡିକର ବ୍ୟବହାର ଅବାସ୍ତବ ମନେହେଉଛି କାରଣ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେପରି କୌଣସି ଯୋଜନା ନାହିଁ।

(ii) ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପର[44] କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଅକ୍ଟୋବର 2017ରେ ମେସର୍ସ ଡେଲୋଏଟ୍ ଟଚ ତୋହମାତ୍ସୁ ଇଣ୍ଡିଆକୁ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ 10.28 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ। ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯଥା ଏକ ନୂତନ ବିଲ୍ଡିଂର ନିର୍ମାଣ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଏକୀକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ର (ଆଇସିସିସି)ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ତନ୍ତ୍ରଗୁଡିକର କ୍ରୟ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଏକ ଏଜେନ୍ସିକୁ ଅକ୍ଟୋବର 2018 ସୁଦ୍ଧା ମନୋନୀତ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏଜେନ୍ସି ଚୟନ ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ଚୂଡାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ 13 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା। ଟେଣ୍ଡର ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେତୁ ପୁନଃଟେଣ୍ଡର କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା। ଅଧିକନ୍ତୁ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ର ବିଲଡିଂର ନିର୍ମାଣ (ଜାନୁଆରୀ 2020)ରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ନଭେମ୍ବର 2019ରେ ଚୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଟେଣ୍ଡର ଜୁନ 2020ରେ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଆଇସିସିସି କୋଠାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାନୁଆରୀ 2020ରେ ଜାରି କରାଗଲା ଯାହାର ଶେଷ ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ଜାନୁଆରୀ 2022 ଥିଲା। ତଥାପି କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅକ୍ଟୋବର 2022 ସୁଦ୍ଧା ଚାଲିଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଦ୍ୱିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅର୍ଥାତ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସି ଚୟନର ଟେଣ୍ଡରଟିକୁ ବାତିଲ କରାଗଲା। ଅଥଚ, ସେହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ନଭେମ୍ବର 2018ରୁ ଜୁନ 2020 ମଧ୍ୟରେ ପରାମର୍ଶଦାତା ଡିଲୋଏଟ୍ ଟଚ୍ ତୋହମାତ୍ସୁ ଇଣ୍ଡିଆକୁ 1.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ଟେଣ୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ ଏଜେନ୍ସି ଚୟନ ପାଇଁ ପୈଠ କରାଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ, ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ହେତୁ, 1.74 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ଫଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଯଦିଓ ଡେଲୋଏଟ୍ ତାହାର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଇସିସିସି ବିଲ୍ଡିଂ ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସି ଚୟନର ଟେଣ୍ଡରକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ଠିକାଦାର ଚୟନ ପାଇଁ ନଭେମ୍ବର 2018ରୁ ଜୁନ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡେଲୋଏଟ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ମେନ୍-ମାସର ପାରିଶ୍ରମିକ 1.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇନଥିଲା।

3.6.2.4 ଭୁଲ ଯୋଜନା ଯୋଗୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଧିର ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଭୌତିକ ଅଗ୍ରଗତି

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17ରୁ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସାମଗ୍ରିକ ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଗ୍ରଗତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

---

44 ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା, ଟ୍ରାଫିକ ଏବଂ ପରିବହନ ପରିଚାଳନା, ସହର ଶାସନ ରୀତି, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା, ସହର ନେଟୱାର୍କ ବ୍ୟାକବୋନ ଇତ୍ୟାଦି ସହରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚିତ କରାଯିବ

କ) ଆର୍ଥିକ ଅଗ୍ରଗତି

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିୟମାବଳୀର ଧାରା 11.2 ଅନୁଯାୟୀ, ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ ଭିନ୍ନ ହେବ ଯାହା ଲକ୍ଷ୍ୟର ସ୍ତର, କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ପରିଶୋଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ତଥା ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଡ କରିବା ପାଇଁ ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡିକ ଠିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ତଥା ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ, ସମ୍ବଳକୁ ଠିକ ସମୟରେ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବେ। ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଉଭୟ ଏସ୍‌ପିଭି ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ପାଣ୍ଠିର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 3.2: ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଏସ୍‌ପିଭି ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ପାଣ୍ଠି ଉତ୍ସ	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍			ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍		
	ପ୍ରସ୍ତାବିତ	ବାସ୍ତବ	ପ୍ରତିଶତ	ପ୍ରସ୍ତାବିତ	ବାସ୍ତବ	ପ୍ରତିଶତ
ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାର ଏକାଭିମୁଖୀ	227	20	9	0	0.5	0
ଜାତୀୟ ଯୋଜନାର ଏକାଭିମୁଖୀ	298	0	0	571.34	0	0
ମିଶନ ପାଣ୍ଠି	950	932	98	997.35	465	47
ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗୀତା	2,578	375.3	15	334.34	0	0
ଋଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	210	12.52	6	128.09	0	0
ପୌର ଋଣର ଏକତ୍ରୀକରଣ ଏବଂ ସିବି	90	1	1	0	0	0
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ସିଆଇଡିଏଫ୍, ଓୟୁଆଇଡିଏଫ୍ ସହିତ	184	10.93	6	195	0	0
ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଆର୍	0	0	0	345.16	0	0
ମୋଟ	**4,537**	**1,351.75**	**30**	**2,571.28**	**465.5**	**18**

(ଉତ୍ସ: ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ମିଶନ ଅବଧିର ଛଅ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଏସ୍‌ସିପିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ମୋଟ ପାଣ୍ଠିର କେବଳ 30 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 18 ପ୍ରତିଶତ ଯଥାକ୍ରମେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଯୋଗାଡ କରିପାରିଥିଲେ। ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପୌର ଋଣ ମାଧ୍ୟମରେ 90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଋଣର ମାତ୍ର 1 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଏହି ସମସ୍ୟାଟିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଦେଖାଗଲା ଯେ:

(i) ୟୁଏଲ୍‌ବିଗୁଡିକ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ରେଡିଟ୍ ରେଟିଂ ସହିତ ବଣ୍ଡ ଜାରି କରି ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। ଯଦିଓ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ୟୁଏଲ୍‌ବିର କ୍ରେଡିଟ୍ ରେଟିଂ 2017ରେ ବିନିଯୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏସ୍‌ସିପିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମୁତାବକ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ କୌଣସି ପୌର ବଣ୍ଡ ଜାରି କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା।

(ii) ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ପିଭି ପିପିପି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାର କୌଣସି କାରଣ ଦସ୍ତାବିଜରେ ନଥିଲା।

ଏହିପରି, କମ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯଥା: "ରେଲୱେ ଷ୍ଟେସନ ମଲ୍ଟି ମୋଡାଲ ହବ" ଏବଂ "ଜନପଥ ସରକାରୀ ଗୃହ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ" ଇତ୍ୟାଦି ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ସହରର ଜୀବନ ଧାରଣର ଉନ୍ନତିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ସମ୍ବଳର କମ ଯୋଗାଡ ହେତୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନାହିଁ। ତଥାପି, ସେମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ।

ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ମିଶନ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା (ଏକାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟତୀତ)। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନଥିଲା ଯଥା: ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅନୌପଚାରିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିନରେ ଇଡବ୍ଲୁ୍ୟଏସ୍ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସଞ୍ଚାର ୟୁନିଟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ସମ୍ମୁଖର ବିକାଶ, ସ୍ମାର୍ଟ ପାୱାର ଗ୍ରୀଡ୍ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ଭବନଗୁଡିକରେ ସୌର ପ୍ୟାନେଲ ଇତ୍ୟାଦି।

ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ହୋଇଥିବା ମୋଟ ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 69 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 100 ପ୍ରତିଶତ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନ ଅନୁଦାନରୁ ଆସିଥିଲା। ତେଣୁ, ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକ ସଠିକ ସମୟରେ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହରେ ବିଫଳ ହେତୁ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିନଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ନାଗରିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ବାସୋପଯୋଗୀ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଏକତ୍ରୀକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବିକାଶ ପାଇଁ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗମାନଙ୍କ ସହିତ ନିଆଯାଇଛି। ଉତ୍ତରଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ କାରଣ ଜାତୀୟ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ 571 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଏକାଭିମୁଖୀ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଅଧିକନ୍ତୁ, 2,571 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପାଣ୍ଠିରୁ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କେବଳ 465 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିଥିଲା ଯାହା ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅନୁଦାନରୁ ମିଳିଥିଲା।

ଖ) ଭୌତିକ ପ୍ରଗତି

ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଉଭୟ ଏସ୍‌ପିଭିର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 3.3: ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, ଏସ୍‌ପିଭି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

କ୍ଷେତ୍ର	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା		ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)		ସମାପ୍ତ		ଚାଲୁ ରହିଥିବା		ହେବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ	
	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍	ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍
ସହରୀ ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ଜନସାଧାରଣ ପରିବହନ	10	11	250.28	184.35	2	3	4	8	4	0
ନିଶ୍ଚିତ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ	1	7	20.00	0.95	1	6	0	1	0	0
ସହନୀୟ ପରିବେଶ	11	28	230.20	653.34	7	5	2	23	2	0
ଦୃଢ଼ ଆଇଟି ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲାଇଜେସନ୍	5	4	693.12	108.23	3	2	0	1	2	1
ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜଳ ଯୋଗାଣ	1	4	25.00	2.25	0	0	0	4	1	0
ପରିମଳ ଏବଂ କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା	2	0	37.52	00	2	0	0	0	0	0
ଗରିବଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଲଭ ଗୃହ	5	0	362.82	00	1	0	4	0	0	0
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା	2	6	3.00	1.79	0	5	0	1	2	0
ମୋଟ	**37**	**60**	**1,621.94**	**950.91**	**16**	**21**	**10**	**38**	**11**	**1**

(ଉତ୍ସ: ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ରେ 37ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 16ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (43 ପ୍ରତିଶତ) ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 10ଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ 41 ଦିନରୁ 963 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ହୋଇଥିଲା। ଅନ୍ୟ 10ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଥିଲା। ଅଧିକନ୍ତୁ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ 11ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର[45] କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା।

ସେହିଭଳି, ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ 60ଟି ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 21ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର (35 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ 11ଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ 4 ଦିନରୁ 732 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ 38ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ ମିଶନ ଅବଧିର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅର୍ଥାତ 2020-21 ଏବଂ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ 47ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ଯାହା ଫଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ପ୍ରକଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚ (1.92 କୋଟି ଟଙ୍କା) ନଗନ୍ୟ ଥିଲା। କମ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେତୁ, ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଅବଶିଷ୍ଟ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅନୁଦାନ 496 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ପାଇ ନାହିଁ। ଅଧିକନ୍ତୁ, ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ମିଶନ ପାଣ୍ଠି[46]ରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 670 କୋଟି ଟଙ୍କା (72 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ 376 କୋଟି ଟଙ୍କା (81 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟିଗୁଡିକର ର୍‍ୟାଙ୍କିଂ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ହୋଇଥିବା ଜିଓସ୍ପାଟିଆଲ ପରିଚାଳନା ତଥ୍ୟ ତନ୍ତ୍ର (ଜିଏମ୍‌ଆଇଏସ୍) ଏକ ପରିଚାଳନା ତଥ୍ୟ ତନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥାଏ ଯାହା କିଛି ମୌଳିକ ମାନଦଣ୍ଡ ଯଥା କାର୍ଯ୍ୟର ଭୌତିକ ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଭାବ ଓ ପରିଣାମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା କମ ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଗ୍ରଗତି ହେତୁ ଉଭୟ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲର ର୍‍ୟାଙ୍କିଂ ଯଥାକ୍ରମେ 1ରୁ 48 ଏବଂ 45ରୁ 65କୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା।

ଚାର୍ଟ 3.4: ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ର୍‍ୟାଙ୍କିଂ ହ୍ରାସ

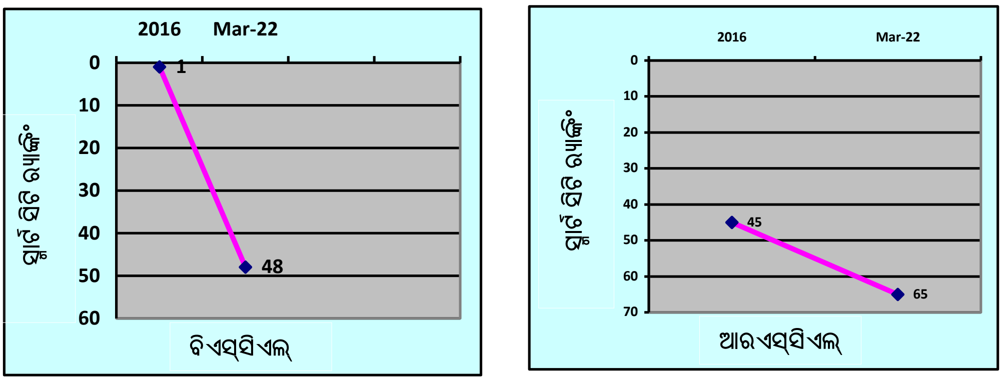

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଳମ୍ବ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ହେତୁ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖରେ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଥିଲା। ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିବାରୁ ଏହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା।

---

45 ଟ୍ୟାପରୁ ପିଇବା, ଇ-ରିକ୍ସା, ଡିଜିଟାଲ ଗୃହ ସଂଖ୍ୟାକରଣ, ନୂତନ ରାସ୍ତାର ବିକାଶ, ନୂତନ ବିଏମ୍‌ସି ବିଲ୍ଡିଂର ଚଟାଣ କାମ, ଜନପଥରେ ବାଉଁଶ ବାଡ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର, ମୋ ସହାୟତା କେନ୍ଦ୍ର, ସହର ତଦାରଖ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ନୂତନ ସଡକ ଜୋନ-IIର ବିକାଶ ଏବଂ ଟ୍ରାଫିକ ପୋଷ୍ଟର ପୁନଃନିର୍ମାଣ

46 ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍: 932 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍: 465 କୋଟି ଟଙ୍କା

3.6.3 ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଏବଂ ସଠିକ ଚୁକ୍ତି ପରିଚାଳନା ମାଧମରେ ଦକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, କେବଳ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଆକାର କମ କରିବା ନୁହେଁ (ପାଣି ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥତା ହେତୁ) ବରଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଫଳାଫଳ ହାସଲ ହୋଇପାରିନାହିଁ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

3.6.3.1 ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବରୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ

ଜନପଥ ରାସ୍ତାର ପୁନଃବିକାଶ ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ ଅକ୍ଟୋବର 2017ରେ ମେସର୍ସ ଆରକେଡି କନଷ୍ଟ୍ରକସନ୍‌କୁ 79.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ସମୟ ନଭେମ୍ବର 2019 ଥିଲା। ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍, ରାସ୍ତାର ମୋଟ ଦୈର୍ଘ୍ୟର 40 ଶତକଡା ମାର୍ଗର ଅଧିକାର(ଆର୍‌ଓଡବ୍ଲ୍ୟୁ)[47] ଚୁକ୍ତିନାମାର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 60 ପ୍ରତିଶତ ମାର୍ଗର ଅଧିକାର 20 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଯଥାକ୍ରମେ 105 ଦିନ, 195 ଦିନ ଏବଂ 285 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା।

ଅଥଚ, କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମୁଖର ଉପଲବ୍ଧତା ନଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କେବଳ 35 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି, କାରଣ ଭାରତ ସଞ୍ଚାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଗ୍ୟାସ ଅଥରିଟି ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ଜଳ ନିଗମ, ଟାଟା ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓଡିଶା ବିତରଣ ଲିମିଟେଡ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସଂସ୍ଥା ଏକକାଳୀନ ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଜନପଥ ରାସ୍ତାରେ କରୁଥିଲେ। କାର୍ଯ୍ୟର ଅବଧିକୁ 674 ଦିନ ପାଇଁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ ନକରି ଏବଂ ଉଭୟ ପାଶ୍ୱରେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ବିନା ତିନିଥର କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ (ଇଓଟି) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ତିନୋଟି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସିକୁ 5.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସ୍‌ଓପି ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କମିଟି (ପିଆଇସି) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ସମୟର ଅବଧିର ବୃଦ୍ଧି, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଯୋଜନାର ଅନୁମୋଦନ ଇତ୍ୟାଦି ସମେତ ସାମଗ୍ରିକ ଚୁକ୍ତିନାମା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କମିଟି ମଧ ଦାୟୀ ଥିଲା। ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ ପିଆଇସି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡିକରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏକ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଜାଗା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ସହିତ କୌଣସି ଉପଯୋଗୀତାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ ସହାୟତା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା। ତେଣୁ ଏକାଧିକ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଠିକ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଜାଗା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ବିଫଳ ହେବା ଫଳରେ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 5.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ବାବଦରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ଉତ୍ତରଟି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଥିଲା କାରଣ ଠିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଜନପଥ ରାସ୍ତାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ ବିଫଳ ହେବା ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମୁଖ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିବାରୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଥିଲା।

47 ମାର୍ଗର ଅଧିକାର ହେଉଛି ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ଦୀର୍ଘ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟର ଜମି ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଅର୍ଜନ

3.6.3.2 ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପଣ ନଥାଇ ନୂତନ ବସ କ୍ୟୁ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ବୋଝ

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ଧାରା 5.1.4) ଅନୁଯାୟୀ, ସର୍ବ ସହର ବିକାଶ ହେଉଛି ମନୋନୀତ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକୁ ବିଦ୍ୟମାନ ସହର ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ପ୍ରୟୋଗକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା। ପୁନଶ୍ଚ, ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ (ଜାନୁଆରୀ 2019) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି ଯେ ଅଣ ସୂଚନା ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସର୍ବ ସହର ଉନ୍ନତି ପଦକ୍ଷେପ ଅଧିନରେ ଯୋଡିବା ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ। ମିଶନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଧାରା 5.1.4 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିବା ଏବଂ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧତା ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କେବଳ ସର୍ବ ସହର ପଦକ୍ଷେପଗୁଡିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ।

ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସହରୀ ବସ ସେବାକୁ ମଜବୁତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜଧାନୀ ଅଞ୍ଚଳ ସହରୀ ପରିବହନ[48] (ସିଆରୟୁଟି) ନୂତନ ବସ୍ କ୍ୟୁ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ (ବିକ୍ୟୁଏସ୍) ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018ରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌କୁ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌କୁ 29.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2018/ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା। ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018ରେ ସିଆରୟୁଟିର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସର୍ବ ସହର ବିକାଶ ଅଧିନରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା। ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018/ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ସିଆରୟୁଟିକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସିଆରୟୁଟି କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲା। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏକୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଏସ୍‌ସିପିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା ତେଣୁ, ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିଲା। ଯେହେତୁ ଏହି ବିକ୍ୟୁଏସ୍‌ଗୁଡିକ ନୂତନ ଭାବେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ସହିତ ସମାନ ନଥିଲା, ସେଗୁଡିକ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ସର୍ବ ସହର ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ।

ଏହିପରି ସିଆରୟୁଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ, 29.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରୁ ବିଚ୍ୟୁତ କରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଉପରେ ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ବୋଝ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ କି ଏହା ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବରୁ ପୂର୍ବ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ବସ୍ ସେବା ହେଉଛି ଏକ ସର୍ବ ସହର ପ୍ରକଳ୍ପ ଯାହା ସହରର ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ହେବ, ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ୟୁଏସ୍ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, କାରଣ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ (i) ସର୍ବ ସହର ବିକାଶ ବିଦ୍ୟମାନ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ (ii) ଅଣ ଆଇସିଟି ବିକାଶ ସର୍ବ ସହର ବିକାଶ ଅଧିନରେ ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ। ଯେହେତୁ ବିକ୍ୟୁଏସ୍‌ଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ ନୂତନ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ଏହାକୁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲା।

3.6.3.3 ସିଆଇଟିଆଇଆଇଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିବନ୍ଧନ ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ 1.15 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ଫଳ ବ୍ୟୟ

ଅଭିନବତା, ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଏବଂ ସହନୀୟତା ପାଇଁ ସହର ନିବେଶ (ସିଆଇଟିଆଇଆଇଏସ୍) ଆହ୍ୱାନ (ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ସହନୀୟ ପୋଷଣ, ଅଭିନବତା ଏବଂ ଭାଗିଦାରୀ କରିବାକୁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା, ଯାହାର ପାଣ୍ଠି ଫ୍ରେଞ୍ଚ ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି[49] (ଏଏଫ୍‌ଡି) ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ 12ଟି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚୂଡାନ୍ତ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଅନ୍ୟତମ

---

[48] ରାଜଧାନୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନ ପରିବହନ ସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଗୃହ ଏବଂ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ (ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡି), ଓଡିଶା ସରକାର ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଏକ ସତନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କମ୍ପାନୀ

[49] ଫ୍ରେଞ୍ଚ ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି (ଏଏଫ୍‌ଡି) ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଣ୍ଠି, ଏକ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଅଧିକ ସ୍ଥାୟୀ ଦୁନିଆକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ଏବଂ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରେ। ଏହିପରି ଭାବରେ, ସେମାନେ ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଏସ୍‌ଡିଜିଏସ୍)ଗୁଡିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଫ୍ରାନ୍ସ ଏବଂ ଫ୍ରେଞ୍ଚ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ପାଇଁ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି।

ଥିଲା। ସିଆଇଟିଆଇଆଇଏସ୍ ଆହ୍ୱାନ ଅଧିନରେ ବି-ଆକ୍ଟିଭ[50] ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ବିକାଶ ପାଇଁ, ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ 99.13 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁଦାନ 79.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର 10 ପ୍ରତିଶତ ବାବଦରେ 7.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଜୁନ 2019ରେ ଏଏଫ୍‌ଡିଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା। ଆନୁସଙ୍ଗିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ, ଯଥା: ପରିପକ୍ୱତା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ। ପରିପକ୍ୱତା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଡିପିଆର, ପରିବେଶ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କ୍ରୟ ଯୋଜନା ରହିଛି।

ପରିପକ୍ୱତା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ଯଥା: ଡିପିଆର ପ୍ରସ୍ତୁତି, ପରିବେଶ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଅନୁପାଳନ, ଟେଣ୍ଡର ଏବଂ କ୍ରୟ ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଡିସେମ୍ବର 2019ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏକ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥା ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରୀ ଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ର(ବିୟୁକେସି)କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ପରାମର୍ଶଦାତା (ପିଏମ୍‌ସି) ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲା। ପରିପକ୍ୱତା ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଅବଧି ଛଅ ମାସ ଥିଲା।

ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ପରିପକ୍ୱତା ବିତରଣଗୁଡିକୁ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏଏଫ୍‌ଡି ଅକ୍ଟୋବର 2021ରେ ଚୂଡାନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ପରିପକ୍ୱତା ବିତରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାପ୍ତି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଫେବୃୟାରୀ 2022ରେ ଜାରି କରିଥିଲା। ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡିକ ଦେଖାଗଲା:

- ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ନଭେମ୍ବର 2018) ଅନୁଯାୟୀ, ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ନିୟୋଜନ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶଦାତା ନିଯୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିବନ୍ଧନ (ଟିଓଆର୍)ରେ ପରାମର୍ଶଦାତା ନିୟୋଜନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କରାଯିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା, କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ, ପରାମର୍ଶଦାତା ତଥା ଚୂଡାନ୍ତ ଫଳାଫଳକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ତଥ୍ୟ ପରିମାଣିକ/ ବୋଧଗମ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ, ଯାହା ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ। ଅଥଚ, ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପିଏମ୍‌ସି ସହିତ ସେପରି କୌଣସି ଚୁକ୍ତିନାମା କରିନାହିଁ।

- କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଯିବା ପାଇଁ, ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରିବା ପାଇଁ, ବିୟୁକେସି ତାହାର ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତାର ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଇଲା। ଜଳ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସଂସ୍ଥାକୁ ବିୟୁକେସି, ଗୁଡ-ଫର-କନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରକ୍‌ସନ୍[51] (ଜିଏଫ୍‌ସି) ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରିବାକୁ କୌଣସି ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ଧାରଣ କରିନଥିଲା। ବିସ୍ତୃତ ବୈଷୟିକ ଚିତ୍ର ବିନା ଜଳ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ପାରିଲାନାହିଁ। ସମଗ୍ର ବି-ଆକ୍ଟିଭ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା) ବିୟୁକେସିକୁ ପରାମର୍ଶଦାତା ଦେୟ ପାଇଁ 1.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

- ଯେହେତୁ ବିୟୁକେସି ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ମାଣ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଜଳ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଡିପିଆର ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମିତ୍ତ ଜୁନ 2022ରେ ଟେଣ୍ଡର ଜାରି କରିଥିଲା। ଏହିପରି, ବୈଷୟିକ ଦକ୍ଷତା ବାବଦରେ ବିନା ଚୁକ୍ତିନାମା ଏବଂ ବିନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିବନ୍ଧନ କରି ପରାମର୍ଶଦାତା ନିଯୁକ୍ତି କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଜଳ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 1.15 କୋଟି ଟଙ୍କା[52] ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

---

[50] ବି-ଆକ୍ଟିଭ ଅଧିନରେ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ହେଲା: (i) ଜଳ ସମ୍ପତ୍ତି (ii) ପାର୍କ ଏବଂ ଖୋଲାସ୍ଥାନ ଏବଂ (iii) ଖେଳ ଏବଂ ଖେଳପଡିଆ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡିକ

[51] ନକ୍ସା କାଗଜରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉପାଦାନ ଏବଂ ମାପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏଜେନ୍ସିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ

[52] ଜଳ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ: 79.86 କୋଟି ଟଙ୍କା X (1.44 କୋଟି ଟଙ୍କା)
ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ: 99.13 କୋଟି ଟଙ୍କା

ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାବେଳେ ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଯଦିଓ ବିୟୁକେସି ସମସ୍ତ ଜଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ବାବଦରେ ବିସ୍ତୃତ ଡିପିଆର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା, ତଥାପି, ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଯିବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିସ୍ତୃତ ଟେଣ୍ଡର ନକ୍ସା ଏବଂ ବସ୍ତୁ-ଓ୍ୱାରୀ ବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହିଁ। ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଡିପିଆର ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଏକ ଏଜେନ୍ସିକୁ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଜୁନ 2022ରେ ଏକ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା।

3.6.3.4 ବିଭିନ୍ନ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାରେ ଗ୍ରହଣୀୟତା ହାସଲ ନହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 5.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଡିସେମ୍ବର 2018ରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମେସର୍ସ ଏଚ୍‌ଏଆଇଏଲ୍‌କୁ ମାଷ୍ଟର ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର (ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ) ଭାବରେ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲା, ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମାପ୍ତ ସମୟ ଜାନୁଆରୀ 2020 ଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକରେ ସ୍ମାର୍ଟ ଟ୍ରାଫିକ ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ, ସ୍ମାର୍ଟ ପାର୍କିଂ ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା। ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ, ବାତ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅକ୍ଟୋବର 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାପ୍ତି ଅବଧିକୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ (ନଭେମ୍ବର 2019) କରିଥିଲେ। ଅଗ୍ରାଧିକାର ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନଗୁଡିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। କୋଭିଡ-19 ମହାମାରୀ ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆହୁରି ବିଳମ୍ବ ହେଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ପୁନର୍ବାର (ଅକ୍ଟୋବର 2020) ସମାପ୍ତି ଅବଧିକୁ ମଇ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିଥିଲେ। ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଥିଲେ ଯେ, ନଭେମ୍ବର 2020ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2021 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଗ୍ରହଣୀୟତା ହାସଲ ହେବା ଉଚିତ। ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ, ଡିସେମ୍ବର 2020ରେ, ସ୍ମାର୍ଟ ସଲ୍ୟୁସନ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଅଗ୍ରଗତିର ସମୀକ୍ଷା କରିବାବେଳେ, ସିଇଓ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇକୁ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସିଷ୍ଟମ/ସବ୍-ସିଷ୍ଟମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଗ୍ରହଣୀୟତା ହାସଲ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ଟ୍ରାଫିକ ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ, ସ୍ମାର୍ଟ ଟ୍ରାକିଂ ସିଷ୍ଟମ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ସବ୍-ସିଷ୍ଟମ ସ୍ତରରେ କେବଳ ଆଂଶିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଗ୍ରହଣୀୟତା ହାସଲ କରିପାରିଥିଲା। ଚୁକ୍ତିନାମା[53] ଅନୁଯାୟୀ ପିଏମ୍‌ସି, ବିଳମ୍ବର ବିଭିନ୍ନ କାରଣଗୁଡିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲା ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଗ୍ରହଣୀୟତା ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ 5.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2021)। ଅଥଚ, ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କ୍ଷତିପୂରଣ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଆଦାୟ କରିନାହିଁ। ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ପିଏମ୍‌ସି ସୁପାରିଶ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଆଦାୟ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 5.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, କୋଭିଡ-19 ମହାମାରୀ ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଛି, ବିଳମ୍ବକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସମୟର ଅବଧିକୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଛି। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଡିସେମ୍ବର 2020ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଗ୍ରଗତିର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏଜେନ୍ସି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବଶ୍ୟକ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯିବ। ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବ ହେତୁ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଆଦାୟ କରିବାକୁ ପିଏମ୍‌ସି ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା, ଯାହା ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

3.6.3.5 ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ

ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ମଡ୍ୟୁଲ ଅଧିନରେ ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଧାନ ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା ଯଥା: ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ସମାଧାନ, ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଡିଜିଟାଲ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ, ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ

---

[53] ଚୁକ୍ତିନାମାର ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକର ଧାରା 55 ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକର ଧାରା 55.2 ଏବଂ 55.3

ସିସିଟିଭି, ଡିଜିଟାଲ ସ୍ମାର୍ଟ ବୋର୍ଡ, ଉପସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ ଇତ୍ୟାଦି ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବାର ଥିଲା। ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା, ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଉପଲବ୍ଧତା ବୃଦ୍ଧି, ଏକାଡେମିକ୍ ସମ୍ପାଦନ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସହିତ ଏକ ସରଳ, ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ପ୍ରାୟୋଗିତ ବ୍ୟବହାର।

ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବେକ୍ଷଣକୁ ଆଧାର କରି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ 13ଟି ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନେଇ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ତାଲିକା କରାଯାଇଥିଲା। ମନୋନୀତ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡିକରେ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଅକ୍ଟୋବର 2020ରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା। ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବାର ଥିଲା।

ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, ଅକ୍ଟୋବର 2022 ସୁଦ୍ଧା 13ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ ପାଞ୍ଚଟି ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ଉପକରଣଗୁଡିକ ସ୍ଥାପିତ କରି 'ଗୋ-ଲାଇଭ' ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲା। ଅବଶିଷ୍ଟ ଆଠଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହ ସାମଗ୍ରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 4.85 କୋଟି ଟଙ୍କା[54] ଥିଲା। ଏହା ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବକୁ ସୂଚାଏ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ର ସମାଜକୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ 5ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲା। ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୟନ ପାଇଁ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଅଥଚ, ଅଧିକାଂଶ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ, ଉପକରଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା। ଏହାର ଉତ୍ତର ନିଜେ ସୂଚାଇ ଥାଏ ଯେ, ସ୍ମାର୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡିକର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ 4.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ସାମଗ୍ରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରର୍ଥକ ରହିଲା।

3.6.3.6 ଯାନବାହନ ନିର୍ଗମନ ହ୍ରାସରେ ବିଫଳତା

ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜନସାଧାରଣ ସାଇକେଲ ସହଭାଗିତା (ପିବିଏସ୍) ସିଷ୍ଟମ ଅଧୀନରେ ଯାନବାହନ ନିର୍ଗମନକୁ ହ୍ରାସ କରିବା, ଟ୍ରାଫିକ ଭିଡକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ ଶେଷ ମାଇଲ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ 2,000 ବାଇ ସାଇକେଲ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା। 2,000 ବାଇ ସାଇକେଲ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ, ପ୍ରତି ସାଇକେଲ ବାବଦରେ 25,000 ଟଙ୍କା ନିୟୋଜନ ପାଇଁ ଏବଂ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତି ସାଇକେଲ ବାବଦରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ 5,000 ଟଙ୍କା ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେଣ ପାଇଁ ତିନୋଟି ଏଜେନ୍ସିକୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ତିନୋଟି ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ମୋବାଇଲ ଆପ୍ଲିକେସନ୍‌ର ଡାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ଦୁର୍ବାହ ହୋଇଥିଲା। ତେଣୁ, ବାଇ ସାଇକେଲଗୁଡିକର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2019)। ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ବିକଶିତ ହୋଇନଥିଲା। ଏହିପରି, ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଆପ୍ଲିକେସନ୍‌ର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବାଇ ସାଇକେଲଗୁଡିକର ବ୍ୟବହାର ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ମାସିକ ହାରାହାରି 16 ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା। ତେଣୁ, ବାଇ ସାଇକେଲ ନିୟୋଜନ ପାଇଁ 4.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ। ଏହି କାରବାରରେ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ପୃଥକ ଭାବରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 4.12ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ସରକାର ସମୀକ୍ଷାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କଲାବେଳେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ବୈଷୟିକ ସମସ୍ୟା ହେତୁ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକଶିତ ହୋଇନାହିଁ।

54 ଆଠଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ (13ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ: 7.88 କୋଟି ଟଙ୍କା)

3.6.3.7 ଆର୍ଥିକ ଅନଗ୍ରସର ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନର ଉପଯୋଗ ନହେବା କାରଣରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ଅପୂରଣୀୟ ରହିବା

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଆର୍ଥିକ ଅନଗ୍ରସର ଶ୍ରେଣୀ, ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ସହରୀ ବାସହୀନ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ 200 ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ "ସାମାଜିକ ସାମ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର" (ଏସ୍‌ଇସି)[55] ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ଭଡାଘର ଯୋଜନା ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅପ୍ରେଲ 2017ରେ ମେସର୍ସ ସାଇସ୍ମୃତି ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ 5.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ସହିତ ଅପ୍ରେଲ 2018 ସୁଦ୍ଧା ଧାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନରେ, 35,619 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍ ପରିମିତ କ୍ଷେତ୍ରର ଏସ୍‌ଇସି ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା। ସେହି କୋଠାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଲା 140 ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ 'ଆହାର କେନ୍ଦ୍ର', 200ଟି ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଭଡା ବାସଗୃହ, 12ଟି ପରିବାର ଗୃହ ଏବଂ 100ଟି ସହରାଞ୍ଚଳ ବାସହୀନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶ୍ରୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା। ବାସିନ୍ଦାଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଉଥିବା ଭଡାକୁ କୋଠାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଓଆଣ୍ଡଏମ୍) ଦିଗରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଥିବା ଓଡିଶା ସହରାଞ୍ଚଳ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ମିଶନ ସହ ମିଶି ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଯୋଜନାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ପତ୍ତିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାନଗର ନିଗମ (ବିଏମ୍‌ସି) ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ଓଡିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ। ନଭେମ୍ବର 2019ରେ ତଳ ମହଲାକୁ ବିଏମ୍‌ସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା। ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 6.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନରେ ଥିବା ତିନି ମହଲା କୋଠାକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରାଯାଇଥିଲା, କେବଳ ତଳ ମହଲାକୁ ଆହାର କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳର ବାସହୀନଙ୍କ ରହିବା ପାଇଁ ନଭେମ୍ବର 2019ରେ ବିଏମ୍‌ସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରଥମ ମହଲାଟି[56] ଯଦିଓ ବିଏମ୍‌ସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇନଥିଲା, ଧାର୍ଯ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ବିଏମ୍‌ସି 2.67 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା। ତଥାପି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କରୁଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା।

- ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ମହଲା ମିଳିତ ଭାବରେ 17,428.40 ବର୍ଗଫୁଟ ଥିଲା ଯାହା ବ୍ୟବହାର ହେଉନଥିଲା ଏବଂ କୋଠାଟି ହସ୍ତାନ୍ତର ନହେବାରୁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ମଧ୍ୟରେ 4.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନ ଫଟୋଚିତ୍ରରେ ଦିଆଗଲା:

ଫଟୋଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 3.1: ଏସ୍‌ଇସି କୋଠାର ବ୍ୟବହାର ହେଉନଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ

[55] ଆର୍ଥିକ ଅନଗ୍ରସର ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକ ଯଥା ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ସହରୀ ବାସହୀନ ନାଗରିକଙ୍କ ରହିବା ପାଇଁ କୋଠାଘର

[56] ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ମହଲା ଶୟନାଗାର ଏବଂ ପରିବାର କୋଠରୀ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା

ଏହିପରି, ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୋଠାର ହସ୍ତାନ୍ତର ନହେବା ଦ୍ୱାରା 17,428.40 ବର୍ଗଫୁଟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 2.99 କୋଟି ଟଙ୍କା[57] ଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥିକ ଅନଗ୍ରସର ବର୍ଗଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ। ପୁନଶ୍ଚ, ଗଣମାଧମ ରିପୋର୍ଟଗୁଡିକ ମଧ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ, ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ବାସହୀନମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ, ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ, ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶୀତରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଉଥିଲେ। ଏହା ସୂଚଉଥିଲା ଯେ, ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମୌଳିକ ଆଶ୍ରୟ ଦେବା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା।

ଫଟୋଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 3.2: ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୋଲା ସ୍ଥାନରେ ଶୋଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଚିତ୍ର

(ଉତ୍ସ: ସମାଜ ଖବର କାଗଜ, ତାରିଖ : 9 ନଭେମ୍ବର 2022)

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ବିଏମ୍‌ସି ତଳ ମହଲାକୁ ଆହାର କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ୱାର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ମହଲା ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା। ଏସ୍‌ଇସି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଜୁନ 2022ରେ ଏକ ଏଜେନ୍ସି ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲା। ଅଥଚ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 (ଉଦଘାଟନ ତାରିଖ)ରୁ ଜୁନ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏସ୍‌ଇସି ସୁବିଧାର ବିନିଯୋଗ ନହେବା ନେଇ ଉତ୍ତରଟି ନିରବ ରହିଛି।

3.7 ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଏସ୍‌ସିପି ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠିର ଉପଲବ୍ଧତା ନହେବା, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ଏକ ବଡ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାଜିଥିଲା। ଏଥିପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପାଣ୍ଠିର ବିଚାରବନ୍ତ ପରିଚାଳନା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥର ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ମିଳିପାରିବ। ତଥାପି, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତ୍ରୁଟି ଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

3.7.1 ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ପାଳନ ନକରିବା ଫଳରେ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ ଏବଂ 0.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି

ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ (ଜାନୁଆରୀ 2019) ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ସରକାରୀ ବିଭାଗ/ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ମାଧମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ, ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଏସ୍‌ପିଭି (ଯଥା: ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍) ସରକାରୀ ବିଭାଗ/ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ ମନୋନୀତ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ସହ ଏକ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବାକୁ ହେବ। ପୁନଶ୍ଚ, ଏସ୍‌ପିଭି ସରକାରୀ ବିଭାଗ/ଏଜେନ୍ସିକୁ ପାଣ୍ଠି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଟେଣ୍ଡରର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଧାନ ଘଟଣା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ପୈଠ କରିବ। ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡିକ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲ୍ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ସତ୍ୟାପନ କରିବା ପରେ ଦେୟ ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭି ପାଖରେ ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା।

---

[57] (6.12 କୋଟି ଟଙ୍କା/35,618.72 ବର୍ଗଫୁଟ x 17,428.40 ବର୍ଗଫୁଟ)

ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କୋଏଲନଗର, ରାଉରକେଲାଠାରେ ଓଡିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଓଏଫ୍‌ଡିସି) ଏକ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଚିତ୍ତବିନୋଦନ ପାର୍କ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର 2019ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା। ଓଏଫ୍‌ଡିସିର ଆକଳନ ଆଧାରରେ ଚିତ୍ତବିନୋଦନ ପାର୍କ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 12.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ ପାର୍କର ପାଚେରୀ ଏବଂ ଫାଟକ ପାଇଁ 2.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଜୁଲାଇ 2020ରେ ସାକ୍ଷର କରିଥିଲା। ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନୋଟି କିସ୍ତିରେ 8 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍, ଓଏଫ୍‌ଡିସି ସହିତ ଏକ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତି ନକରି, ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶକୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରି ସିଧାସଳଖ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ନୈମିତ୍ତିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ସୂଚାଉଅଛି। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅକ୍ଟୋବର 2021 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା। ଅଥଚ, କିଛି ଅଞ୍ଚଳକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକେ ଜବରଦଖଲ କରିଥିବାରୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା। ଜବର ଦଖଲ ବିଷୟରେ ଅବଗତ (ଜୁନ 2020) ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ 8 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହା ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ନୈମିତ୍ତିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲା। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 4.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜୁଲାଇ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି ଯାହାର କୌଣସି ଇପ୍ସିତ ଫଳାଫଳ ମିଳିନଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ସୁଦ୍ଧା 0.68 କୋଟି ଟଙ୍କା[58] ସୁଧ ବାବଦରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିକୁ ଅଜାଣତରେ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଅଥଚ, ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଏକ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଜବର ଦଖଲ ସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ନଥିଲା। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଜୁଲାଇ 2020ରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ଜୁନ 2020ରେ ଜବର ଦଖଲ ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିଲା।

3.7.2 ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ପରାମର୍ଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଭାଗଗୁଡିକୁ 84.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ, ବିଏମ୍‌ସି, ବିଡିଏ, ୱାଟକୋ, ଆଇଟି ବିଭାଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016ରେ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲେ। ପୁନଶ୍ଚ, ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ (ଜାନୁଆରୀ 2019)ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପାଇଁ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.7.1ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି। ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ବିଭାଗ/ଏଜେନ୍ସିଗୁଡିକୁ ସିଧାସଳଖ ଅର୍ଥ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ନକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା।

(କ) ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିନାମା ସାକ୍ଷର ନକରି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡିକୁ ପାଳନ ନକରି, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17ରୁ 2022-23 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାକୁ 64.32 କୋଟି ଟଙ୍କା[59] ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ପୁନଶ୍ଚ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗମାନଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଭାବରୁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତିର ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ନିଜର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା। ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ବିଲ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କ ବିନା ପୈଠ କରାଯିବା ଏବଂ ବିଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା, ସମୀକ୍ଷାରେ ଜଣାପଡିଲା ନାହିଁ ଯେ, ଏହି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁମୋଦିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ।

---

58 କ୍ଷତି ହୋଇଥିବା ସୁଧର ହାର 5.10 ପ୍ରତିଶତରେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସେହି ସମୟରେ ଏସ୍‌ବିଆଇର ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା

59 ବିକ୍ୟୁଏସ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସିଆରୟୁଟିକୁ 29.32 କୋଟି ଟଙ୍କା, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ପାଇଁ ବିଏମ୍‌ସିକୁ 25 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଟ୍ୟାପରୁ ପାନୀୟ ଜଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଓଡିଶା ଜଳ ନିଗମକୁ 10 କୋଟି ଟଙ୍କା

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ/ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସରକାରୀ ବିଭାଗ/ଏଜେନ୍ସିଗୁଡିକ ସିଧାସଳଖ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଅନୁମତି ନଥିଲା।

(ଖ) ସେହିପରି, ଟ୍ରାଫିକ୍‌ର ସୁପରିଚାଳନା ପାଇଁ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନରେ ରାସ୍ତାଗୁଡିକର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନତିକୁ ରାଉରକେଲା ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଉରକେଲାର ରାସ୍ତାଗୁଡିକର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା। ନଭେମ୍ବର 2021ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2022 ମଧ୍ୟରେ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍, ରାଉରକେଲା ଆରଆଣ୍ଡବି ଅନୁଭାଗକୁ 20.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ତାରିଖ ଜୁନ 2022 ଥିଲା। ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍, ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ରାଉରକେଲା (ଆରଆଣ୍ଡବି) ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହିତ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିନଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ରାଉରକେଲା ଆରଆଣ୍ଡବି ବିଭାଗ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଉପଯୋଗିତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିନଥିଲା। ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ଠିକ ସମୟରେ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଲାଗୁ କରିପାରି ନଥିଲା।

ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କହିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2022) ଯେ, ରାଉରକେଲା (ଆରଆଣ୍ଡବି), ଏକ ସରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ, ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ସିଧାସଳଖ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ପାଣ୍ଠିଗୁଡିକୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରି ସେମାନଙ୍କର ଚଳନ୍ତି ଖାତା ବିଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଟେଣ୍ଡର ଜାରି କରିବା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ କରିବାକୁ ସହଜ କରୁଥିଲା। ଅଥଚ, ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଏହାକୁ ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

3.7.3 ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠିରୁ 22.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନିୟମର (ଧାରା 11.4) ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ ମିଶନ ପାଣ୍ଠିରୁ 93 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି। ଅବଶିଷ୍ଟ, ସାତ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ରାଜ୍ୟ/ୟୁଏଲ୍‌ବିମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଏଆଣ୍ଡଓଇ), ଏସ୍‌ସିପି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ଏବଂ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଏଆଣ୍ଡଓଇ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା। ସେହି ଅନୁସାରେ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଏଆଣ୍ଡଓଇ ପାଇଁ 50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା। ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, 29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏଆଣ୍ଡଓଇ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଏସ୍‌ପିଭି ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଶନ ଅନୁଦାନ ପାଇନଥିଲା। ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍, ଏଆଣ୍ଡଓଇ ବାବଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ 62.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 39.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ। ତେଣୁ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଏବଂ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ, ଏଆଣ୍ଡଓଇ ବାବଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ 12.57 କୋଟି ଟଙ୍କା[60] (6.32 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ 10.16 କୋଟି ଟଙ୍କା[61] (7.92 ପ୍ରତିଶତ) ଅଧିକ ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲେ। ତେଣୁ, ଏଆଣ୍ଡଓଇ ବାବଦରେ 22.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ଉପଲବ୍ଧତା ନଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅର୍ଥ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, 2022-23 ପାଇଁ ହିସାବ ଚୂଡାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସମାୟୋଜନ ଏଣ୍ଟ୍ରି କରାଯିବ। ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଏଆଣ୍ଡଓଇ ବାବଦରେ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା।

60 ବିଏସ୍‌ସିଏଲ: 62.57 କୋଟି ଟଙ୍କା - 50 କୋଟି ଟଙ୍କା = 12.57 କୋଟି ଟଙ୍କା

61 ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ: 39.16 କୋଟି ଟଙ୍କା - 29 କୋଟି ଟଙ୍କା = 10.16 କୋଟି ଟଙ୍କା

3.7.4 ରାଜସ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 11.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନି

ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଏସ୍‌ସିପି ଦୁଇଟି ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା, ତାହା ହେଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ସ ଏବଂ ସାଧାରଣ ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ସ। ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ରାଜମହଲ ଏବଂ ସହୀଦ ନଗର ମଲ୍ଟି ଲେବଲ୍ କାର ପାର୍କିଂ (ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି) ଦୁଇଟି ରାଜସ୍ୱ ଆୟ କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନରେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିଲା। ଏସ୍‌ସିପିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା:

ସାରଣୀ 3.4: ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବାର୍ଷିକ ଓଆଣ୍ଡଏମ୍ ମୂଲ୍ୟ	ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ	ବାର୍ଷିକ ଆୟ	ସ୍ଥିତି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023)
ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି, ରାଜମହଲ	1.2	7	5.8	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି, ଶହୀଦ ନଗର	1.2	7	5.8	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ

(ଉତ୍ସ: ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଏସ୍‌ସିପି)

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି, ଶହୀଦନଗର ଏବଂ ରାଜମହଲର ଧାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାରିଖ ଯଥାକ୍ରମେ ଡିସେମ୍ବର 2018 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2019 ଥିଲା। ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି, ଶହୀଦନଗର ଏବଂ ରାଜମହଲରେ ଯାନବାହନ ରହଣୀ ତଥା ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା। ଅଥଚ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ତରଫରୁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରର ହସ୍ତାନ୍ତରରେ ବିଫଳତା ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ। ଏହିପରି, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ସଠିକ ଯୋଜନାର ଅଭାବ ହେତୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ 11.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲା ଯାହାକି ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଆସ୍ଥା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା।

ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି, ଶହୀଦ ନଗର

ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି, ରାଜମହଲ

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଦୁଇଟିଯାକ ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ସିପି ସଦ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅଛି। ଏହି ଉତ୍ତର ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ହୋଇଥିବା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରୁନାହିଁ।

3.7.5 ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ

ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ରାଉରକେଲାରେ ମୋଟ 6.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଛଅଗୋଟି ନାଗରିକ ଉପଯୋଗୀ ପାର୍କର ପୁନଃବିକାଶ କରିଥିଲା। ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ପାଣ୍ଠି କେବଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି

ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ, ଯାହାର ଲାଭ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ। ତେଣୁ, କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା। ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଛଅଗୋଟି ପାର୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରାଉରକେଲା ପୌର ନିଗମ (ଆର୍‌ଏମ୍‌ସି)କୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତତ୍ପର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2021)। ତଥାପି, ଆର୍‌ଏମ୍‌ସି ସହିତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଔପଚାରିକ ଚୁକ୍ତି ହୋଇ ନଥିଲା। ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଔପଚାରିକ ଚୁକ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ହସ୍ତାନ୍ତର ପରେ ମଧ୍ୟ ପାର୍କଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 0.34 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମଇ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା। ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦକୁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପାଣ୍ଠିର ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇଛି, ଯାହାକି ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଆର୍‌ଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପାର୍କଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା। ତେଣୁ, ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ଟେଣ୍ଡରିଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଠିକା ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇ ପାର୍କଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡ଼ିକର ସୀମିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ସମୟ ଅଛି। ତେଣୁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେଲା ପରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ।

3.8 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

3.8.1 ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ ନକରିବା

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍‌ପିଭି ଗଠନ କରିବାର ଏକ ମୂଳ କାରଣ ହେଉଛି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସ୍ୱାୟତ୍ତତା ଏବଂ ମିଶନ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା। ପୌର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଏସ୍‌ପିଭି ଗଠନ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ୟୁଏଲ୍‌ବିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି।

- ଏସ୍‌ପିଭିର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପୌର ପରିଷଦର ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ପଣ କରିବା; ଏବଂ
- ପୌର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ୟୁଏଲ୍‌ବି ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କ୍ଷମତାକୁ ଏସ୍‌ପିଭିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ସିଇଓ)ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ।

ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡିକ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା:

- ୟୁଏଲ୍‌ବି ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତପ୍ରାପ୍ତ ଉପଭୋକ୍ତା ଦେୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଓ ସଂଗ୍ରହ; ଏବଂ
- ୟୁଏଲ୍‌ବି ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତପ୍ରାପ୍ତ କର, ସରଚାର୍ଜ ଇତ୍ୟାଦି ସଂଗ୍ରହ।

ଏହା କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡି ବିଭାଗ ତା 25 ନଭେମ୍ବର 2017 ରିଖ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜରିଆରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ ଟେଣ୍ଡର ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ୟୁଏଲ୍‌ବିଗୁଡିକର କ୍ଷମତା ବିଷୟରେ କୌଣସି ସୂଚନା ନଥିଲା ଯାହାର କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରାଯାଉଥିଲା। ୟୁଏଲ୍‌ବିଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ନିଜ ତରଫରୁ ଏପରି କୌଣସି କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିନଥିଲେ। ଅଧିକନ୍ତୁ, ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକରେ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋକ୍ତା ଦେୟ, ଟିକସ ଏବଂ ସରଚାର୍ଜ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୌର ପରିଷଦର କ୍ଷମତାଗୁଡିକ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହି କ୍ଷମତାଗୁଡିକ ୟୁଏଲ୍‌ବିମାନେ ନିଜେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିଲେ। ଏସ୍‌ପିଭିମାନେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ପାଣ୍ଠି ଅଭାବ ସମସ୍ୟାକୁ ଏହା ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥିଲା।

ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ ପୌର ପରିଷଦର କ୍ଷମତାଗୁଡିକ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

3.8.2 ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କର ମାନବ ସମ୍ବଳ

ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ନଭେମ୍ବର 2018ରେ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଅଧିନରେ ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ। କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ଦରମା, ଛୁଟି, ପେନ୍‌ସନ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଅନୁପାଳନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଏକ ଢ଼ାଞ୍ଚା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2018) ଯେ, ସମସ୍ତ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି 15 ଡିସେମ୍ବର 2018 ପୂର୍ବରୁ ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତି ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଉଚିତ।

ନଥିଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଅନେକ ଖାଲି ପଦବୀ[62] (41 ପ୍ରତିଶତ) ପୂରଣ ନହେବା କାରଣରୁ ଏସ୍‌ପିଭିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ପାଳନ କରାଯାଇନଥିଲା। ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, କିଛି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଏସ୍‌ପିଭିରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି। ଯଦିଓ ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ସମୀକ୍ଷାରେ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭରେ ବିଳମ୍ବ, ପାଣ୍ଠିର ସଂଗ୍ରହରେ ସ୍ୱଳ୍ପତା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଆକାର ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଏହା ଦାୟୀ। .

ସରକାର କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଆରଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଉଅଛି। ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଲା, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେଲା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ମଧ ଏଚ୍‌ଆର୍ ନୀତି ଅନୁମୋଦନ ହୋଇନଥିଲା।

3.8.3 ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ପାଳନ ନକରି ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ନଦେବା

ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି (ଧାରା 10.1) ଯେ, ସହର ସ୍ତରରେ ମିଶନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଠନ କରାଯାଇଥିବା ଏସ୍‌ପିଭି ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ। ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା, ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ, ଅନୁମୋଦନ, ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ, ପରିଚାଳନା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଏସ୍‌ପିଭିକୁ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ପିଭି ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ସିଇଓ) ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବାର ଥିଲା। ବାରମ୍ବାର ବୋର୍ଡ ବୈଠକ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ତୀବ୍ର ହାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଫଳାଫଳକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ସିଇଓ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2018)।

ତେଣୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ସିଇଓ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ପାର୍ଟ ଟାଇମ୍ ସିଇଓ ଏସ୍‌ପିଭିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥାଇପାରନ୍ତି।

[62] 22ଟି ପଦବୀ ମଧ୍ୟରୁ, ଏଇଇ (ସିଭିଲ) ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧକ (କ୍ରୟ) ଡିସେମ୍ବର 2016ଠାରୁ ଖାଲି ରହିଥିଲା, 2019ଠାରୁ ତିନୋଟି ପଦବୀ ଖାଲି ପଡିଥିଲା, 2020ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ପଦବୀ ଖାଲି ପଡିଥିଲା, 2021ଠାରୁ ଦୁଇଟି ଏବଂ ଜୁନ 2022ରୁ ଗୋଟିଏ ପଦବୀ ଖାଲି ପଡିଥିଲା

କିନ୍ତୁ, ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ନିୟମିତ ଭାବରେ ଉଭୟ ଏସ୍‌ପିଭିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ସିଇଓ ନଥିଲେ ଏବଂ ଉଭୟ ପଦବୀ ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡିର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବରେ ରହିଥିଲା।

ସରକାର ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ସିଇଓଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା। ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର ପ୍ରକାଶ କଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବିଏମ୍‌ସି ଓ ବିଡିଏର ସମ୍ପୃକ୍ତି ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବିଏମ୍‌ସି ଓ ବିଡିଏ ଅଧିନରେ ରହିଛି। ତଦନୁସାରେ, ବିଏମ୍‌ସି ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ସିଇଓ ଭାବେ ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ସିଇଓ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ଏବଂ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା।

3.8.4 ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପରାମର୍ଶ ଫୋରମ୍

ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ଭାବରେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଉପଯୁକ୍ତ ମିଶନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ସିଟି ସ୍ତରରେ ଏକ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପରାମର୍ଶ ଫୋରମ (ଏସ୍‌ସିଏଏଫ୍) ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ସମସ୍ତ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସିଟି ସ୍ତରରେ ଏସ୍‌ସିଏଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ସାଂସଦ, ବିଧାୟକ, ମେୟର, ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବକ, ବୈଷୟିକ ବିଶେଷଜ୍ଞ, ନାଗରିକ ପ୍ରତିନିଧି ଓ ଏନ୍‌ଜିଓ ସଦସ୍ୟମାନେ ଯୋଗଦେବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା। ଏସ୍‌ପିଭିର ସିଇଓ ଏସ୍‌ସିଏଏଫ୍‌ର ସଂଯୋଜକ ହେବାର ଥିଲା।

ମିଶନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଓ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପାଇଁ ଏସ୍‌ସିଏଏଫ୍‌ଗୁଡିକ ଯଥାକ୍ରମେ ଜୁଲାଇ 2017 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2017ରେ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ଜାନୁଆରୀ 2018ରେ ସିଟି ପରାମର୍ଶ ଫୋରମର ଗଠନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ମାସରେ ଥରେ ବୈଠକ ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। କିନ୍ତୁ, ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 52ଟି ବୈଠକ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାବେଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଏସ୍‌ସିଏଏଫ୍‌ଗୁଡିକର ଛଅଟି ବୈଠକ (ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ) ଏବଂ ଚାରୋଟି ବୈଠକ (ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ) ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକରେ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ମାସିକିଆ ବୈଠକ କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନ ନଥିଲା। ଏହି ଉତ୍ତର ବାସ୍ତବରେ ଭୁଲ ଥିଲା କାରଣ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ମାସକୁ ଅତି କମରେ ଗୋଟିଏ ବୈଠକ କରିବାକୁ ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2018)।

3.8.5 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ରାଉରକେଲାରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରିବା ପାଇଁ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ଓ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ ପିଏମ୍‌ସିମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ। ଚୁକ୍ତିନାମାଗୁଡିକର ଅଂଶ ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଦଳ ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପିଏମ୍‌ସିଗୁଡିକର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଏମ୍‌ସି ସହ ଚୁକ୍ତିନାମା ଜାନୁଆରୀ 2022ରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ, ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇନଥିଲା। ପିଏମ୍‌ସି ତରଫରୁ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ନମିଳିବାରୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ ପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆଧାରରେ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆଇର ଚଳନ୍ତି ବିଲ୍

ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରାଯାଉଥିଲା। ଅଧିକନ୍ତୁ, ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣର ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଥିଲା। ପିଏମ୍‌ସିର ବୈଷୟିକ ସହାୟତାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁଣବତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଠିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର କୌଣସି ନିଶ୍ଚିତତା ନଥିଲା।

- ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପିଏମ୍‌ସି ସହ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅକ୍ଟୋବର 2021ରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ 90.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଭାରତ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା ଅର୍ଥାତ ଡିସେମ୍ବର 2022 ସୁଦ୍ଧା। ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍‌ରେ କେବଳ ଜଣେ ଆଇଟି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାବରେ ନିଯୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଓ ଗୋ-ଲାଇଭ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ପରାମର୍ଶଦାତା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ। ଅଧିକନ୍ତୁ, କୌଣସି ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, କୌଣସି ନିଶ୍ଚିତତା ନଥିଲା ଯେ, ବିଲ୍‌ଗୁଡିକର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ପରୀକ୍ଷଣ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ ଢ଼ଙ୍ଗରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଠିକ ଭାବରେ କରାଯାଉଥିଲା।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ, ବୈଷୟିକ ସମସ୍ୟାଗୁଡିକର ପରୀକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ଏସ୍‌ପିଭିମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମିତି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି। ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ଘଟଣାଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀର ଅନୁପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଉତ୍ତରଟି ନୀରବ ରହିଥିଲା।

ଉପସଂହାର

ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ୟୁଏଲ୍‌ବିମାନଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଛି ସହର ବିକାଶ। କିନ୍ତୁ, ୟୁଏଲ୍‌ବି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସହରଗୁଡିକରେ ସ୍ମାର୍ଟ ସମାଧାନ ସହିତ ଉନ୍ନତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗାଇ ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଆଂଶିକ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରି ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌କୁ ପ୍ରାୟୋଜିତ କରିଥିଲେ। ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମନୋନୀତ ସହରଗୁଡିକ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡିକ ଭିତ୍ତିରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ରାଉରକେଲା ସହର ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା। ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ତଥା ୟୁଏଲ୍‌ବି ବାହାରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ଅଧିକ ସ୍ୱାଧିନତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ଏସ୍‌ପିଭି ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡିକରେ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାଇଁ 4,537 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ରାଉରକେଲା ପାଇଁ 2,571.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକୁ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିନଥିଲେ କାରଣ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ରାଉରକେଲା ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯଥାକ୍ରମେ 4,537 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ 2,571 କୋଟି ଟଙ୍କା ତୁଳନାରେ କେବଳ 1,621.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ 950.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା। ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ପ୍ରକଳ୍ପର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦାନ ଯଥା: ବିଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ 64 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆର୍‌ଏସ୍‌ସିଏଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ 63 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ସହରବାସୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଉଭୟ ସହର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପାହ୍ୟା ତାଲିକାରେ ତଳକୁ ଖସିଥିଲା। ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣ ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା।

- ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ୟୁଏଲ୍‌ବି କ୍ଷମତାର ଅର୍ପଣ ନକରିବା ।
- ଏସ୍‌ସିପିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହରେ ବିଫଳତା।
- ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରିବା ସମୟରେ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ପାଳନ ନକରିବା।
- ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ।
- ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାନବସମ୍ବଳର ଅଭାବ।

ସୁପାରିଶ

- ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିରତା ହାସଲ କରିବାକୁ, ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି ଜାତୀୟ/ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା, ପିପିପି, ଋଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡିକରୁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ରଣନୀତିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରନ୍ତି।
- ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କର ସାଙ୍ଗଠନିକ ସଂରଚନାକୁ ମଜବୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ।
- ପୌର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ୟୁଏଲ୍‌ବି ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁମୋଦନ କ୍ଷମତା ଓଡିଶା ସରକାର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି।
- ନିୟମିତ ବୈଠକ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବଶ୍ୟକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭିମାନେ ଏସ୍‌ସିଏଏଫ୍‌ର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି।
- ଏସ୍‌ପିଭିମାନେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଉତ୍ତମ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏଚ୍‌ୟୁଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ/ ପରାମର୍ଶଗୁଡିକୁ ମାନିବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି।
- ଏସ୍‌ପିଭିମାନେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ସମାପନ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରିପାରନ୍ତି।
- ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ଶୀଘ୍ର ସମାପ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଏବଂ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏସ୍‌ପିଭିଗୁଡିକ ଗତିଶକ୍ତି ପରି ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଡିଜିଟାଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସଂକ୍ରିୟା ବିକାଶ କରିପାରନ୍ତି।
- ଏସ୍‌ସିଏମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀଗୁଡିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଏସ୍‌ପିଭି ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି।